

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Producenten van waterstof, OEM's, waterstof tankstation exploitanten, commerciële partijen als transportondernemers, verladers en andere logistieke partners zowel uit het MKB als uit het grootbedrijf.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Producenten van waterstof, OEM's, waterstof tankstation exploitanten, commerciële partijen als transportondernemers, verladers en andere logistieke partners zowel uit het MKB als uit het grootbedrijf.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Webinar (17 april 2023) en bijeenkomst 12 september.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

- Er is sprake van patstelling in de ontwikkeling van tankinfrastructuur gecombineerd met een bijbehorende voertuigen. Zonder voertuigen geen tankinfra, en zonder tankinfra geen voertuigen.
- Met nationale en Europese subsidies is een pijplijn aan projecten mede gefinancierd, die onvoldoende tot uitvoering komen ten gevolge van de patstelling. Investerings in tankstations, ook met subsidie, worden uitgesteld en soms afgesteld door het ontbreken van afzetmogelijkheden op korte termijn.
- Bovendien is de onrendabele top van zowel tankinfrastructuur als voertuigen nu te hoog voor marktpartijen om zonder aanvullend beleid van Rijksoverheid te investeren in één van beide kanten van de patstelling.
- Combinatie patstelling en hoge onrendabele top maakt dat noodzakelijke opschaling en bijbehorende daling in de kosten, zowel in de investeringskosten van de tankinfrastructuur als in de prijs van groene waterstof, niet tot stand komt.
- Bovendien is op basis van het huidige beeld van de uitrol van waterstoftankstations een ongelijkmatige verdeling te zien in de geografische spreiding. In sommige regio's ontstaan nu meerdere tankstations dicht op elkaar, terwijl er ook regio's en stedelijke

knooppunten zijn waar op dit moment nog onvoldoende zicht is op ontwikkeling van tankinfra op de juiste locaties.

- De huidige generatie reeds gerealiseerde tankstations en tankstations in ontwikkeling heeft overwegend onvoldoende capaciteit voor gebruik voor het zwaar transport en kwalificeren daarmee ook niet voor de AFIR. Volgens de AFIR zullen grotere tankstations nodig zijn met meer capaciteit. Dit vereist grote investeringen zonder uitzicht op een dekkende exploitatie op korte of middellange termijn.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

- Vlucht batterij-elektrisch en daarmee focus naar die techniek;
- Techniek nog in de kinderschoenen;
- "Concurrentie" tussen batterij en brandstofcel, ipv twee wegen die naar hetzelfde doel leiden;
- Hoge meerkosten productie voertuigen (capex) en nauwelijks plaatsen om te tanken;
- Hoge meerkosten waterstof aan de pomp (opex)

c) Wat is de omvang van het probleem?

Komende decennia moet de transportsector de omslag maken naar Zero Emissie. De verwachting is niet dat dit volledig zal worden ingevuld door batterijen, maar dat een aandeel waterstof nodig zal zijn. Dit moet zich komende jaren tot een volwaardig alternatief voor zero emissie in zwaar vervoer ontwikkelen om te voorkomen dat de verduurzaming van de mobiliteitssector vertraagt.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Op dit moment is er geen specifiek beleid voor waterstof en mobiliteit. Daardoor komt de ontwikkeling van vraag en aanbod onvoldoende op gang.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan komt de ontwikkeling van vraag en aanbod onvoldoende op gang, daardoor kan het alternatief voor batterij-elektrisch zich onvoldoende ontwikkelen en zijn er voor bepaalde soorten vervoer minder mogelijkheden om tot zero-emissie vervoer te komen.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

- Hoger doel: ZE doel en klimaatneutraliteit – 2 opties openhouden
- Het doorbreken van de patstelling tussen de uitrol van voertuig- en tankinfra met als doel een bijdrage te leveren aan de ambitie uit het Klimaatakkoord van 50 waterstoftankstations in 2025, aan de Europese verplichtingen volgens AFIR en RED3 en aan de behoefte aan waterstof trucks in de transportmarkt.
- Door de combinatie van voertuig- en tankinfra in de subsidieregeling kan de tankinfra bij start van de exploitatie in ieder geval rekenen op een basisafname terwijl hiermee voor gebruikers van de voertuigen een betrouwbare landsdekkende tankinfrastructuur wordt beoogd.
- Hierdoor wordt een noodzakelijke randvoorwaarde gecreëerd voor de logistieke sector om te investeren in waterstofvoertuigen voor zwaar wegvervoer, krijgen de exploitanten van tankinfra het perspectief van afname en doorgroei van de afname van waterstof en dus zicht op een gezonde toekomstige exploitatie en krijgen de vrachtwagenfabrikanten (OEM's) zicht op een serieuze markt.
- Een evenwichtige en landelijk dekkende spreiding van waterstof tankstations realiseren als noodzakelijke basis voor verdere autonome groei van de tankinfrastructuur.

b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Zero emissie in mobiliteit, bijdrage mobiliteit aan CO2-reductieopgave.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

NVT

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

NVT

c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

NVT.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Landsdekkend netwerk van waterstoftankstations en basisafname door waterstofvoertuigen op deze tankstations.

- b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

Mate waarin gebruik wordt gemaakt van de regeling en als gevolg daarvan aantal gerealiseerde tankstations en aangeschafte voertuigen. Het gebruik van de regeling wordt gemonitord.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Tenderregeling voor consortia van tankstations en vervoerders voor de realisatie van netwerk van waterstoftankstations en waterstofvoertuigen (excl. Personenvoertuigen).

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

Waterstoftankstations kunnen niet rendabel worden zonder een bijbehorende voertuigenvloot en de voertuigenvloot komt niet tot ontwikkeling zonder een gedegen infrastructuur voor waterstof. Dat betekent dat een tijdelijke stimulering van beide (voertuigen gekoppeld aan HRS) met een aanpak gebaseerd op consortiumvorming noodzakelijk is om tot een gelijkmatige opschaling van dit ecosysteem en de bijbehorende waardeketen te komen. Deze tijdelijke subsidie op de onrendabele top maakt dat de prijs van vooral voertuigen gaandeweg zal dalen en de prijs aan de pomp beheersbaar blijft. De tendersystematiek zal aanvragers uitdagen een competitief voorstel aan te leveren. De maatregel draagt bij aan de doelen uit REDIII en AFIR. Het richt zich op het realiseren van een landsdekkend netwerk van waterstoftankstation en het stimuleren van de afname van waterstof. Het gepubliceerde rapport "Strategische Verkenning Waterstof in Mobiliteit (Ekinetix) geeft een duidelijk kader voor de investeringen die nodig zijn om vanaf 2030 te komen tot een substantiële CO2-reductie en ondersteunt bovengenoemde strategie.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Beschikbaarheid van voertuigen en de mate waarin partijen in staat zijn om samen een consortium te vormen.

d) Hoe ziet de voorgenoemde [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De mate van benutting, het aantal tankstations met hun karakteristieken (plaats, dagcapaciteit, etc.) en het aantal voertuigen naar voertuigcategorie zullen worden gemonitord.